

Ülésezett a zsinat

Szöveg és fotó: Horváth-Bolla Zsuzsanna

Budapest – Többek között a kormánnyal kötendő szerződés, a gyülekezetek felelősségvállalása, önálló gazdálkodása, jogi személyiségük kérdése, a Lelkészi Életpályamodell kérdései és az Evangélikus Hittudományi Egyetem fejlődési terve is terítékre került 2020. február 21-én, a budapesti Üllői úton lévő székházban tartott, soron következő XI/5. zsinati ülészen.

A nap indításaként Máté evangéliuma 6. fejezetének 26. verse alapján **Orosz Gábor Viktor**, a teológiai bizottságelnöke, teológiai tanár tartott áhítatot. ^[1]_[SÉP]

Az első ülésen **Abaffy Zoltán**, a zsinat nem lelkeszi elnöke vezetésével sor került a XI/4. ülészen jegyzőkönyvének elfogadására, majd ismertették a zsinathoz érkezett beadványokat. A zsinati elnökség részéről **Hafenscher Károly** számolt be az elmúlt időszak főbb eseményeiről, lépéseiről.

Ezután a bizottságok beszámolóit következtek, melyeket **Tengölics Márta**, a Törvényelőkészítő Bizottság elnöke, Orosz Gábor Viktor, a Teológiai Bizottság elnöke és **Tölli Balázs**, az Ügyrendi Bizottság elnöke tartottak meg; majd ügyrendi módosításokkal elfogadták a XI./5. ülészen napirendjét.

Ennek alapján először a Zelenka Pál Szolidaritási Alap tevékenységének áttekintésére, a bevezetése óta eltelt időszak tapasztalatainak összegzésére került sor **Csorba Gábor**, gazdasági osztályvezető előterjesztésében, aki tájékoztatott arról, hogy az alap működése során nehézséget jelent a bevallott járulékok befizetésének időbeli csúszása. A bevallásra havi ütemezést, de a befizetésre negyedéves ütemezést kért meghatározni. A másik kérdés az volt, hogy a szolidaritási alap nyugdíjas lelkeszek esetében rendelkezik minimális nyugdíjak összegéről, de a lelkeszővegyek esetében ilyen szabályozás nincsen; ezért Csorba Gábor kérte, hogy megállapításra kerüljön itt is egy minimális összeg. Az erről szükséges módosítást a novemberi ülésig kidolgozzák majd és akkor kerülhet sor törvénymódosításra.

A következő ülészen **Aradi András**, a zsinat lelkeszi alelnöke elnökletével, **Fábri György** előterjesztésében került sor a Felelősségvállalás a gyülekezetekben – a Magyarországi Evangélikus Egyház (hitéleti) gazdasági önállósodásának stratégiája című kérdéskörre. A felügyelő elmondta, hogy „a Magyarországi Evangélikus Egyház teológiai-ekleziológiai megfontolások és egyházi hagyománya alapján olyan működési fejlesztést tart szükségesnek, amely kialakítja a feltételeket ahhoz, hogy egyházunk szervezeti működésében is a Krisztus-követés kizárólagossága érvényesüljön. Ezért kifejezi elkötelezettségét, hogy egyházunk gyülekezeti és országos hitéleti tevékenysége ötéves távlatban teljes egészében önfenntartó legyen. Egyben kinyilvánítja, hogy a közösségi szolgálataihoz (oktatás, diakónia, műemlékvédelem, kulturális örökségvédelem, közösségszervezés, diplomácia) szükséges forrásokról számon kérhető és teljesítményelvű megállapodást kész kötni az országos és regionális, települési és szakmai intézményekkel, képviselőkkel.”

Ezután a felügyelő szólt a realitásokról is, amelyekről elmondta, hogy a gyülekezeteink áldozatvállalása annak ellenére nem csökkent, hogy sajnos a gyülekezeteink létszáma fogy. Így a biztató jelek hatására úgy véli, hogy nem bizonyos összegek meghatározásában, hanem a fizetés vagy jövedelem bizonyos százalékának meghatározásában kellene gondolkodni a támogatás mértékét megállapítandó. Az előadó felvázolta azt is, mi történjen a következő években, többek között önfelelőségi stratégia és forrástérkép kell, erősebb egyháztagi

misszió, felelősségvállalás, tudatosítás, szolidaritás, épületfejlesztés, gazdálkodási szabályozás, szervezetműködési célszerűség stb.

Élénk vita indult el, több hozzászólás is érkezett a felvetésre, sok kétség, javaslat, meglátás merült fel, még a tanácskozásra szánt időt is hosszabbítani kellett. ^[11]Az egyház gazdasági önállósodásában az egyéni felelősségvállalás növeléséről hozott végül határozatot a zsinat. Az egyház hitéleti, valamint gazdasági önállósodásának (felelősségvállalás a gyülekezetekben) irányát elfogadták és felkérték az országos presbitériumot, hogy az eddigi vita figyelembevételével az előterjesztésben meghatározott feladatok (kivéve III/4. pont) cselekvési tervét dolgozzák ki és terjesszék a zsinat elé.

A szünet után került sor **Stermeczki András** zsinati tag eskütételére.

A következő ülésen Hafenscher Károly elnökletével a **Magyarország Kormánya** és a Magyarországi Evangélikus Egyház között megkötendő szerződés jóváhagyására került sor, amely az 1998-ban létrejött szerződés megújítása. Az anyagot **Pröhle Gergely** országos felügyelő terjesztette elő; elmondta, hogy a kormány elismeri egyházunk történelmi szerepét és jelenlegi helyzetét, ahogyan az egyházunk elismeri a kormány azon intézkedéseit, amelyek támogatják az egyház hitéleti tevékenységeit és társadalmi szerepvállalását. A zsinat a szerződéstervezetet ellenszavazat és tartózkodás nélkül egyhangúlag hagyta jóvá, ugyanakkor felhatalmazta az országos elnökséget a megállapodás aláírására, valamint felkérték az országos presbitériumot, hogy az abban foglalt feladatokat ütemezzék és hajtsák végre.

A következő ülésen **Abaffy Zoltán** elnökletével a lelkészi életpályamodell bevezetése óta eltelt időszak tapasztalatainak összegzését terjesztette elő **Kendeh K. Péter**, LÉM koordinátor. ^[12]2018 nyarától a LÉM ügyeinek intézése az országos irodához került, azon belül is a Gyülekezeti és Missziói Osztályon lett kialakítva a LÉM-koordinátor státusza, aki mellett az országos iroda munkatársi csapata dolgozik. Első lépésben az illetmények rendezése volt a feladat, majd került a jogszabályi keretek tisztázására, kidolgozták a lelkészi szolgálati igénymutatót (szim-szám). Elindult a vezetőképzés, lettek trénerek is – tíz lelkész –, akik közösen alakítják majd ki a speciálisan evangélikus lelkészeknek szóló, 30 órás vezetőképzés tematikáját és módszertanát. A LÉM egyik új elemeként elindult az éves önértékelés és esperesi beszélgetés, illetve az MEE adatbázis-kezelési rendszerének fejlesztése, a támogatási rendszer átalakítása is. ^[13]Az ebéd utáni első ülésen **dr. Ittész András**, a zsinat nem lelkészi alelnöke elnökölt; a téma az egyházi jogi személyiség kérdése, az állami törvényeknek megfelelő egyházi szabályozás előkészítése volt. Mindezt **dr. Tengölics Márta**, a Törvényelőkészítő Bizottság elnöke terjesztette elő.

Szükséges az egyházközségek, egyházközségi részek között a külvilág felé történő képviseletet szerződésekben rögzíteni. Ennek megfelelően felkérte a zsinat a törvényelőkészítő bizottságot, hogy a törvénymódosítás kidolgozása során vizsgálja meg annak lehetőségét, hogy csak az egyházmegye, egyházközség és a társult egyházközség lehessen jogi személy. Elfogadta a zsinat azt az elvet, hogy az egyházi belső jogi személy képviseletét az egyházmegye, illetve az egyházközség választott lelkésze és felügyelője lássák el, a képviseletet pedig együttesen gyakorolják. Az egyházközség székhelye csak olyan hely lehet, ahol lelkészi hivatal működik., ezzel együtt felül kell vizsgálni az egyházmegyék részéről az egyházközségi és társult egyházközségi formákat.

A következő ülésen Aradi András elnökölt és beszámolót hallgathattak meg **Csepregi Zoltán** rektor előterjesztésében az Evangélikus Hittudományi Egyetemen zajló fejlesztési folyamatokról, az EHE munkájáról. Az egyetem új arculatának felépítése folyt az elmúlt három hónapban. A rektor ismertette a hallgatói létszám alakulását: megállapítható, hogy

enyhe, de folyamatos létszámnövekedés tapasztalható. Viszonylag összetett szakstruktúrája van az egyetemnek; megismerhették a zsinati tagok a képzési kínálat főbb változásait, fejlesztéseket és programokat, kurzusokat, a képzési kínálat bővítésére irányuló aktuális terveket, a fókuszterületeket, a lezajlott akkreditációs folyamatot, de az előadó kiemelte többek között a Melanchthon Szakkollégium munkáját, a Diakóniai Képzési Központ (DKK) létesítését és tervezett feladatait, valamint a missziológiai kurzusokat is.

A következő ülés Hafenscher Károly elnökletével zajlott. Itt tájékoztatót hallgathattak meg a zsinati tagok A gyülekezeti ének (korál) szerepének megerősítéséről az evangélikus köznevelési intézményekben címmel, **Kendeh Gusztáv** egyházzenei bizottsági elnök előterjesztésében. A 2019-2020-as tanévtől az intézmények hivatalosan is beilleszthetik az ének tantervükbe a kidolgozott egyházi ének tananyagot, amelyhez tankönyvet szeretnének kiadni – ehhez kértek támogatást.^[1]

Az utolsó ülésen a Tényfeltáró Bizottság éves jelentését hallgathatták meg és fogadták el **Mirák Katalinnak**, a Tényfeltáró Bizottság elnökének előadása során.

A tájékoztatás szerint az idei évben megjelenik a Háló harmadik kötete **Harmati Béla** nyugalmazott püspökről. A megjelenés 2020. április közepére várható, és a kötet az április 23–26-i Nemzetközi Könyvfesztiválon bemutatható lesz. Tervben van továbbá egy, a teológiai tanárokat bemutató negyedik kötet is.

Zárszót mondott Abaffy Zoltán és bejelentette, hogy 2020. május 29-én lesz a következő ülés.